

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Becsek Aladár.

Hirdetések a legolcsóbban számítatnak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Harcz a társadalom ellen.

Umberto olasz király vérlázító meggyilkolása újabb hadüzenet a társadalomnak s a fennálló összes társadalmi intézményeknek. A mob rettenetes fegyvert ragadott kezébe, hogy rettegésbe ejtse mindazokat, akik az államot és a társadalmi intézményeket kormányozzák. Mit akar elérni? Örültek-e a királygyilkosok vagy bizonyos problémának czéltudatos megoldására törekvő, gondolkodó, de fanatikus lények — ezt a kérdést vitatják mindenfelé. Bizonyos azonban, hogy az anarkisták által elkövetett merényleteket már nem szabad sporadikus tüneteknek tekintenünk, mert a meg-megújuló borzalmas cselekmények egymással való összefüggése bizonyosságot tesz arról, hogy az elvadult emberek szervezett szeptát képeznek s hogy e szeptának mindenütt vannak egymással állandó érintkezésben álló hivei. Számolnunk kell tehát a tényekkel, fel kell vennünk a harcot, az állami és társadalmi szervezetnek hadat üzenő bestiákkal.

Azt tudjuk, hogy a társadalmi renddel elégedetlenek száma óriási; nem csupán az ipari és mezőgazdasági munkások köreiből találjuk fel ezeket, hanem a társadalom minden osztályában. A szociáldemokraták, kommunisták, radikálisok és más egyéb elnevezés alatt tömörült pártok az elégedetlenek ezreit egyesítik s habár e pártok más-más eszközökkel harcolnak, a főcél, melyet elérni óhajtanak, azonos s nem más, mint az egyének anyagi jólétének emelése és biztosítása. Nem akarunk itt a szociálpolitikai elméletek fejtegetésébe bocsátkozni s csak annyit jegyzünk meg, hogy bármelyikét elemezzük is ezen elméleteknek, azon következtetésre fogunk eljutni, hogy a mozgalmak kizárólag

gazdasági jellegűek s azokban politikai és erkölcsi motivumok csak alárendelt szerepet játszanak. A dolog röviden így áll: minél kuszáltabbak valamely ország gazdasági viszonyai, annál több az elégedetlenek száma, ezek annál vadabbak s annál rettenetesebb eszközzel dolgoznak, minél fogva nem lehet csodálkoznunk azon, hogy az anarkizmus a gazdaságilag dezorganizált Olaszországban melegágyra talált. De azon sem csodálkozhatszunk, hogy a gazdasági depresszió mindenütt újabb fanatikus hivekkel szaporítja ezen rettenetes szeptát s csak néhol és nem állandóan képes a fejlettebb műveltség és erkölcsi érzet az anarkizmus nagyobb arányú terjedését feltartóztatni. Mi nem állítjuk, hogy például a szociáldemokraták táborában máris megvan a hajlam arra, hogy orgyilkosságra kész kezet emeljenek sokszor a nép igaz barátai, nemesszívü uralkodók ellen, de midőn azt olvasuk, hogy Cipriani, az olasz republikánusok egyik vezére akként nyilatkozott, hogy Umberto király meggyilkoltatása neki örömet okozott, akkor nem csitíthatjuk el abbéli aggodalmunkat, hogy az állami és a társadalmi szervezet ellen indított harcban amaz emberek fegyverek használatától csak addig fognak a mérsékeltebb elemek tartózkodni, amíg ellenséges indulatukat nagyobb fokú gazdasági depresszió nem fejlesztik fanatizmussá.

Az anarkista merényleteket tehát nem szabad megbomlott elméjü emberek sporadikus tünetekként jelentkező cselekményeinek tekinteni; rákfene ez, mely mélyen beette magát a társadalom testébe s csak a gyökerig ható császár-vágással orvosolható. Mit értünk ez alatt, megmondjuk. Egy-egy rettenetes merénylet hatása

alatt, természetesen, mindenki drákói szigor alkalmazására gondol. Ki kell irtani egy szálig azokat a bestiákat, akik orgyilkosságokat követnek el! — így kiált fel az iszonyattal és undorral eltelt társadalom. De vajjon lehet-e? Beláthat-e a legszemfülesebb rendőrség az emberek lelkébe s megállapíthatja-e, hogy kiknek lelkületét inficiálta már a kóroanyag. És nem bizonyos-e, hogy a fanatizmust az üldözés nem irtja ki, sőt növeli s a merénylőket óvatosabbakká de egyszersmint elszántabbakká teszi. És vajjon segít-e ez a gyógyszer, mely nem a betegség gyökerét támadja meg s nem kutatva a kór okát, a radikális gyógykezelés mellőzésével új sebet okoz azon hitben, hogy majd akkor a régi kevésbé fáj.

Mélyebben kell szántanunk — ez a szálló igévé vált mondás alkalmazható a társadalmi betegségek gyógyításánál is. Itt is mélyen kell lebecsájtkoznunk, hogy a betegség okait kifürkészve, azok eltávolításával radikális kurát végezhesünk. Amit e tekintetben eddig alkalmaztunk, azok csak enyhítő, de nem gyógyító szerek; természetes, hogy az orgyilkost szigorúan meg kell büntetni s az orgyilkosságra szövetkezőket ártalmatlanokká kell tenni, de a megtorló és szigorú óvó intézkedés még nem gyógyítás; ez csak akkor következik be, ha gazdasági tevékenységünket akként irányítjuk, hogy mindenki, aki dolgozni akar, nem csak kenyérét, de a vagyonszerzés eszközeit is megtalálja. Elismerjük, hogy gazdasági intézményeinknek ezen célnak megfelelő átalakítása nehéz és sok időt igénylő munka, sok előítélet és ósdi felfogás leküzdése válik szükségessé, de végre is a XX-ik századba belépő emberiségnek már nem

Visszajáró lelkek.

— Irta: *Magyar Gyula.* —

A napoleoni legendák egyik meghatározó epizódja az, mely a nagy császár Szent Ilona szigetén bekövetkezett haláláról szól. A francia nép ragyogó képzelete a miszticizmus fényével vont be nagy Napoleon korszakot alkotó egyéniségét s ez a rejtélyes fény, míg végig kíséri egész élet-utját a hatalmas embert, még akkor is ráveti fénysugarát, midőn a sziget gránitkövein megtörő tengerhullámok zugása, a vihar korbácsolta vizóriás moraja közt elszállt a lélek a „legnagyobb francia” porhüvelyéből.

Legenda vagy valóság — de azt tartja a néphit — hogy abban a pillanatban, midőn a katasztrófa bekövetkezett, egy ismeretlen ember jelent meg a száműzött császár Rómában élő agg anyjánál s egy feszületet nyújtott csókra ajkai elé, e szavakat mondta a „fejedelmek anyjái”-nak:

— Asszonyom, fiad, a császár, e pillanatban halt meg Szent Ilona szigetén. Imádkozz érte!

S mint a mesebeli lények, eltűnt az ismeretlen anélkül, hogy kilétéről valaha eloszlott volna a homály.

Ki volt? Husból és csontból való lény vagy az emberi fantázia szülötte? Rejtély maradt. Csak egy bizonyos, hogy igazat mondott, hogy a halál hírnöke volt.

A halál hírnöke. Hát van ilyen? A természet-tudós mosolyog ez agyrém, e chimera fölött és czáfolhatatlan bizonyítékaival áll elő az észnek. Nincs szellem, csak anyag, ha a tűz kihűlt, ami az anya-

got, a testet működésbe hozni, élni, tenni kényszeríti, a gép megtagadja a szolgálatot, összeomlik s lesz belőle por s hamu, ami volt; mindaddig, míg az alkotás nagy mestere, a természet, ismét új alakba nem gyurja s új tüzet nem bont belé, hogy ez alakcserében folytassa tovább a végnélküli utat. S az ész belenyugszik. De a szív, a lélek nem. Keres, kutat valami más, rejtélyes, láthatatlan után, ami csak a sejtelem világában él, ami foghatatlan, de a mi ura az anyagnak. És talál. Nem a lélekidézők boszorkánykonyháiban, nem a spiritiszták homályos szobáiban, hanem önmagában, a körülötte levő világban, a természet mély, megmagyarázhatatlan rejtélyeiben s az álom édes, ringató karjai közt.

Mert a szellemek nemcsak a fejedelmek csarnokaiban járnak, nemcsak biborban született zsarnokok, jólelkű királyok, világrengető hősök halálának előestéjén kopogtatnak be. Ott is járnak az erdők sűrűjében, megzörgetik a parasztház ablakát, végig repesztik láthatatlan ujjai érintésével a szoba falán függő nagy tükröt, lépteiktől, érintésüktől ropog a padló, a szekrény, az ágyfája s a kúvik madár ott sivit a haldokló pásztor kunyhója fölött. A halál postája.

Verőfényes szép napon, gyönyör közepette, egyszerre valami megmagyarázhatatlan fájdalom fog el. Miért? nem tudod okát adni, de érzed, hogy valami oka mégis van, a mit ma még nem értesz. Mintha valami láthatatlan, megfoghatatlan, a kölcsönös vonzalom szálaiból szőtt telefon-huzal kötne össze, messze távolban lakó lénnyel, akinek lelke rokon veled, aki tán szenved, akinek szívét talán most

tépi érzéketlen húsarabokká a halál pusztító angyala. S a levegőn, távol messzeségen át, a kölcsönös vonzalom ama érzelm szálain, a szellem telefon-huzalán át jut lelkedbe a fájdalom, melyet agyad alakká még nem tud rögzíteni, megmagyarázni, de azért egész lényed reszketve érzi a hangtalan kiáltást: „Halló! vesztettél sokat, ... meghalt valaki!” A halál postája.

Igen, eljön álmaid közepette is. Az álom a halál kisebbik, jobbik testvére s hányszor megmutatja kegyetlen bátyjának a pusztulás suhogató, csonttá aszott kaszásnak közeledtét. Látod, a mint vonzolja, mély, beláthatatlan térségeken anyád, testvéred; látod ifju feleséged, a mint kétségbeesve könyörög, hogy szabadítsd meg mélységes örvények fölött s te nem tudod, látod lezuhanni, homályba tűnni édes alakját. A kinszenvedés, a lázas küzdelem életre kelt, eszmélsz, örülsz: álom volt, semmi más! Aztán ... ha néhány nap múlva megcsendül nálatok a lélekharang s temettek valakit, eszedbe jut a meg nem értett fájdalom, a titkos álom s tudod, érzed, mi volt. A halál postája.

Agyrém, chimera, örület! — mondja a tudomány rideg férfia. Nem agyrém, nem örület, hanem a szív érzelmeinek — s ha szabad mondani — a lélek idegeinek ama meghatározhatatlan finomságu érzékenysége, mely előre megérzi a sejtes idegszálain át az őt sújtó katasztrófa közeledtét, mint a mimoza az alkonyt, az éjszakát, melynek közeledtére bezárja szirmait.

Vannak történetek s én is elmondok egyet ...

szabad efféle problémák megfejtésétől visszariadnia. Gazdasági politikánk összes elágazásában — és pedig szigorúan a közérdek szempontjából — alaposan megvizsgálandó s nem szabad késnünk mindazon gazdasági intézmények reformjának keresztülvitelével, melyek nem felelnek meg teljesen az általános közérdek, mondjuk: néperdek követelményeinek.

Öt év a népiskolákban.

Sándor Mózes tanfelügyelő, kir. tanácsos, Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottságának folyó havi gyűlésében tett jelentése kapcsán érdekes statisztikai adatokkal regisztrálta vármegyénk iskoláiban az utóbbi öt éves ciklus alatt végbement változásokat.

A fennálló szabályzat szerint t. i. öt évenként csak egyszer gyűjtetnek és dolgoztatnak föl az állapotokat feltüntető adatok, s így tehát kiindulási pontul ennél fogva az 1894/95. tanévi állapotot vette föl.

A kimutatást egész terjedelmében itt adjuk:

I. *A tankötelesekről.* Összeiratott az 1894/95. tanévre összesen 19.593, a most lefolyt tanévre 22.135, szaporodás 2.542.

II. *A tényleg iskolába járókról.* Az iskolába járók összes létszáma kitett az 1894/95. tanévben 17.775, az 1899/900. tanévben 19.833, szaporodás 2.058. Iskolázatlanul maradt az 1894/95. tanévben 1.818, az 1899/900. tanévben 3.183, szaporodás 1.365.

A folyó tanévben iskolázottak és iskolázatlanul maradtak összes létszáma 881-el haladja túl az összes tankötelesek számát s e tőbblet a vármegye tanintézményeiben tanuló idegen illetőségűek közül kerül ki.

III. *A fenntartási költségekről.* Az iskolák ingatlanainak becserké az 1894/95. tanévben kitett 761.468 k., az 1899/900. tanévben 1,051.328 kor., szaporodás 289.860 k.

Az iskolai tőkék átlaga kitett az 1894/95. tanévben 273.442 k., az 1899/900. tanévben 208.293 k., apadás 65.149 k., mely összeg részint iskolai építkezésekbe lett befektetve s az ingatlanok értékében bennfoglaltatik, részint pedig a helybeli ev. ref. főtanodával kapcsolatban állott elemi iskola fenntartására szolgáló tőke kimaradása folytán állott elé, mely

tőke 35.562 koronával szerepelt s ez iskola megszűnése folytán a számitásból kihagyatott.

Az ingatlanok jövedelme kitett az 1894/95. tanévben 23.444 k., az 1899/900. tanévben 68.596 k., szaporodás 45.152 k., itt meg kell jegyezni, hogy a természetben meglévő tanítói lakások egyenkint 200 k. béregyenértékkel, a tantermek pedig szintén egyenkint 100 k. értékkel vannak számitásba véve.

Az iskolai tőkék kamata kitett az 1894/95. tanévben 15.868 k., az 1899/900. tanévben 13.728 k., apadás 2.140 k., a mi megfelel a fennebb említett tőkeapadásnak.

Állami forrásból származott az 1894/95. tanévben 97.152 k., az 1899/900. tanévben 170.231 k., szaporodás 73.079 k.

Községi forrásból származott az 1894/95. tanévben 22.614 k., az 1899/900. tanévben 26.742 k., szaporodás 4.128 k.

A tandíjból befolyt az 1894/95. tanévben 12.396 k., az 1899/900. tanévben 11.822 k., apadás 574 k., megjegyzem e tételnél, hogy a tandíjfizetés kötelezettsége, a közoktatási kormány szándékainak is megfelelően szálló irányzatot mutat, s az általános tankötelezettségnek inkább az felel meg, ha a szegényebb osztály gyermekei általánosan tandíjmentességben részesülnek, ami azonban jelenleg az állami és községi iskoláknál a tandíjnak csak 25% erejéig volt keresztül vihető.

Egyházi forrásokból volt a bevétel az 1894/95. tanévben 57.314 k., az 1899/900. tanévben 62.975 kor., szaporodás 4.661 k.

Vegyes forrásokból volt a bevétel az 1894/95. tanévben 6.046 k., az 1899/900. tanévben 3.692 k., apadás 2.354 k.

Személyi kiadások kitettek a tanítók fizetése címén az 1894/95. tanévben 196.016 k., az 1899/900. tanévben 293.010 k., szaporodás 96.006 kor., a mi az időközben bekövetkezett fizetésrendezés és korpótlékok rendszeresítéséből s állomások szaporításából származik.

Az említett változás a tanítói kar ellátására nézve annyival kedvezőbb, hogy míg az 1894/95. tanévben alkalmazásban volt 215 tanerő közül, egynek átlagos javadalmazása 911 koronát tett ki, addig a múlt tanévben tényleg alkalmazásban volt 246 tanerő átlagos javadalmazása 1191 k., a mi átlag 280 k. egyénekenkénti javulást tüntet fel.

A dologi kiadások kitettek az 1894/95. tanévben 38.826 k., az 1899/900. tanévben 63.776 kor., szaporodás 24.950 k. E kiadási tételben jelentékeny része van az állami iskoláknál a hit- és erkölcsstani oktatást teljesítő lelkészek tiszteletdíjának, mely összeg meghaladja a 7000 koronát.

E szerint az összes bevétel volt az 1894/95. évben 234.842 k., az 1899/1900. évben 256.786 k., több költség 121.944 kor.

IV. *Az iskolákról.* Az iskolák összes száma volt 1894/95. tanévben 150, az 1899/900. tanévben 149, apadás 1, a mi úgy állott elé, hogy Parajdon és Fiatfalván 2—2 iskola olvasztatott össze államivá, s Ülkében egy új hitfelekezeti iskola szerveztetett.

Ezen iskolák közül állami jellegű volt 1894/95. évben 8, 1899/900. évben 34, szaporodás 26, s ezen kívül még 6 állami iskola szervezése van engedélyezve s a tényleges megnyitás csak pénzügyi okokból halasztatott el az 1901. évre.

Községi jellegű volt az 1894/95. tanévben 57, 1899/900. tanévben 41, az államosítások folytán apadás 16.

Róm. kath. jellegű volt 33, ma: 34, az ülkei iskolával szap. 1.

A gör. kel. iskolák száma akkor és most változatlanul 6.

Ev. ref. jellegű volt 30, ma: 18, államosítás továbbá a siklódi és etédi külön leányiskoláknak a közs. beolvasztása folytán apadás 12.

Ág. ev. volt 4, ma: 5, a szt.-keresztbányai iskola felvétele folytán szaporodás 1.

Unitárius jellegű volt 13, ma: 11, államosítás folytán apadás 2.

Az iskolák tanítási nyelvét illetőleg változás nem fordult elé.

V. *A tanítókról.* A tanítói állomások létszáma kitett 1894/95. évben 215, 1899/900. évben 248, melyek közül ürességben volt 2, u. m. a káp.-oláhfalvi és zsákodi r. kath. 1—1 állomás.

Ezen állomások közül nőtanítóval volt betöltve 23, ma: 43, szaporodás 20.

Ujdonságok.

Hymen. F. hó 15-én jegyzi el *Spanyár Pál* főgimn. tanár *Szó Mariska* kisasszonyt, özv. *Szó Károlyné* kedves leányát.

midőn a halál napokkal előbb bejelentette látogatását... Tanuim vannak rá, élő emberek.

Egy szép asszony ennek a megrázó, kísérteties tragédiának a hőse; egy ifju menyecske, a kiért első, meghalt férje eljött s kiragadta a második férj ölelő karjai közül s vitte magával a vizek habjain át a halál birodalmába. Deák Ferencz unokahuga és keresztleánya, Zs. Szilárda, Zs. Antal zentai kir. közjegyző lánya volt ez a szép menyasszony.

Leányfejjel lett először özvegyasszony. A derék, életerős orvos, Zs. László, mire elérkezett volna az egybekelés napja, ott feküdt a betegágyon, gyilkos nyavalya láza gyötörte. Hanem azért megtartották az esküvőt. A pap a kórágynál forrasztotta össze a vallásigével lelkeiket. Hanem az ifju férj csak nem épült fel. A nő — kisasszony feleség — hónapokon éj, napon át ápolta a forró szeretet édes melegével. Bécsi orvos, budapesti orvos, mind hasztalan. Zs. László hat hónap mulva ott halt meg ifju felesége karjai közt. Özvegy asszony lett szép Zs. Stanczi, a nélkül, hogy asszony is lett volna valaha. Ennyi tragédia is elég volna egy asszony életére, hanem a sors nagy bolond, sohasem ott állt meg, ahol megállnia kellene.

Multak a napok, a hónapok s mire a temető sírját zöld himzettel vontta be a tavasz, a kikelet hatása alatt újra megnyílt a szép asszony szive is. A halott a siré, az élő az élő. Asszony lett újra a szép Szilárda, S. Dénes kir. közjegyző szeretett felesége. Boldog asszony, boldog férj oldalán.

A boldogság közepette, mikor a szív csordultig van a szerelem édes melegével, gyorsan repülnek a napok. A mézes percek bűbájos álmái közt, csak a harmadik héten, éppen nagypénteken, írta meg az új menyecske az ő végtelen boldogságának történetét új otthonából szülőinek.

A lélek édes nyugalma, a szeretettel telt szív tulajdonos érzelmé regélt boldogságáról e sorokban.

Miről is álmodhatnék egy szerelmes szép asszony páros életének első, üdvöt lehelő napjaiban? Arról, amiről az erdők madara énekel, mikor épülő piczi fészkehez párjával összehordja az első fehér pelyhet, az illatos fűszálat.

Ah, de Zs. Stanczikának egy sötét árny tolako-

dott boldogsága elé: egy álom, ami megrázta lelke világát, amit a szerető férj édes csókjai sem tudtak elűzni lázas agyából.

Maga írja szüleinek, hogy nagypéntek éjszakáján eljött hozzá meghalt első férje, Zs. László siri alakja s követelte vissza; hideg ajka csókot nyomott homlokára s hívta magával, édes csengő szóval, majd vinni akarta durva erőszakkal.

— Laczi, Laczi! — sikoltott fel álmában a szép asszony — menj vissza a földbe, el vagyunk választva; a tied a mély sir, az enyém az élet.

— Enyém vagy, elviszlek! — mondta a halott férj. Az asszony esengett. — Az árnyék meglágyult.

— Maradj még egy-két nap, de eljövök érted husvét vasárnapján.

Az anya, az apa megrémülve ejték ki ezt a levelet reszkető kezükből.

Hát hiszen nagypéntek éjszakáján ott járt Zs. László ő náluk is épp úgy az álom ködében. Apósának mondta:

— Enyém a te leányod, minek adtad másnak. Ugy is elviszem majd husvét éjszakáján.

Az anyósánál is járt, beleszötte magát álma ködébe. Leborult elébe s zokogva könyörgött.

— Add vissza a lányod, az én feleségemet vagy hogyha nem adod, elviszem erővel.

Álom volt, bolondság. A szendergő lélek ijesztő játéka. Kacagni lehetne, hogy ha a szív mélyén nem hagyna nyomokat, mélyreható vágást.

Az apa, az anya s az ifju menyecske egymástól távol várták a halottat. Nem váratott soká, eljött a párjáért.

Szép tavaszi napnak lagymatag sugára borult a vidékre, a Duna partjain kicsalta a zöldet a fűzfák rügyéből. Husvét ünnepe volt. Ifju menyecskének szeszélyes vágy támadt asszonyi szívében.

Ki sughatta neki? Csónakázni vágyott a bajai Duna hullámoktól duzzadt, megáradt vizében. Hát neki indultak a férj, a feleség meg két halászember. A holt-Duna ágán vigan ment a dolog, szellő sem érinti a fodros viz hátát. Aztán befordultak a sobes Dunába. Hirtelen váratlan vad forgószél támadt, hullámra hullám jött, egy fodros vitzőlcsér tajtékos haraggal forgatta meg azt a diónyi kis barkát, az-

tán odavágtá egy dunai malom jégtörő fájához. Darabokra törött, szilánkká zúzódott.

A férj s a két halász belekapaszkodtak a malom fájába, a szép Zs. Stanczi, az ifju menyecske, a szétomló járműn még egyet sikoltott, mintha egy viziót, a forgó szél karján tánczó fantomot látna rémült szemmel:

— Laczi, Laczi!

Aztán elragadta a rohanó víz árja. Nem látta őt többé a szerető ura, apja, édes anyja.

... Keresték, kutatták, jutalmat tűztek ki a halott testéért. Nem találta senki. Beszélték azután, hogy a halott férje vitte el magával.

Egy év is elmúlt már.

Jó halász emberek rátaláltak végre egy női holttestre. A szép Stanczié volt. Az egész test ép volt még, csak a feje hiányzott; azt nem adta vissza soha Zs. László. Ezt a csonka hullát is oda temették melléje a sirba. Ha a fejét, lelkét elvitte magával, ha oly szörnyűséggel beváltotta szavát, legyen az övé, a halott uráé a halott feleség egészen, egészen...

A halál postája.

Van-e tudós urak? Ti ezt tagadjátok. A hindu még hisz Bráhmának bujdosó lelkében, a török hurikkal, keresztény ember szentekkel népesít be egy szellemi világot. Jámbor hit, mondjátok. Legendák beszélnek, hogy szellemek, szentek jelentek meg hajdan ideleln a földön, sőt hogy most is járnak néha közöttünk. Fehérek, feketék mesélik egyaránt. Ti ezt kacagjátok. Ám én is kacagom. De fejszettek meg azt, miféle tünemény, a beteges lélek minő szabályokon nyugvó viziója tudatja e három emberrel előre egyikök halálát. A reflexiónak mely törvénye szerint vetődött lelküknek homályos tükrére majdnem egy órában az elhalt Zs. László eltorzult rémképe. talán nem tudjátok? Oh akkor gyujtsatok ragyogó világot, hozzátok le a menny legfényesebb villámát, hogy bevilágítsa agyunkat, szívünket, hogy e villámfénynél lássuk, kik bolyonganak az erdő homályán, elhagyott kastélyok dülő falai közt, a levegő-égben, alattunk, fölöttünk.

Kinevezés. A m.-vásárhelyi ítélőtábla elnöke *Besztercey* István adótisztet, végzett joghallgatót, a marosvásárhelyi ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká kinevezte.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 8-án tartotta meg a havi gyűlését *Hollaki* Árpád főispán elnöke mellett, melyen a július havi darabok nyertek elintéztetést. A tagok közül jelen voltak: dr. *Damokos* Andor, gróf *László* Ádám, báró *Kemény* Béla, *Ugron* Gábor, *Jung-Cseke* Lajos, *Menyhárt* András, *Sándor* Mózes, *Dioszeghy* Samu, *Daniel* Lajos, dr. *Lengyel* József, *Diemár* Károly, dr. *Válcik* Ferencz, *Roediger* Gyula, *Ferenczi* Gyula, *Bedő* Ferencz és dr. *Keith* Ferencz, mint előadó. *Hollaki* főispán a gyűlés megnyitása előtt melegen üdvözölte *Daniel* Lajost, a most kinevezett gazdasági előadót, akit a jelen voltak megjelöltek. — Elsőnek dr. *Damokos* alispán tette meg jelentését, mely szerint alispáni iktatóra érkezett a tárgyalás alatt álló hóban 1215 ügydarab, a melyből elintéztetést nyert 316 drb. Felemlítette jelentésében *Hegedüs* miniszter körutját, akinek érdeklődése tanujele iparunk fellendítésének. Az utóállítások megtartottak. A házi pénztár váratlan vizsgálata megejtetett. Az Oroszhegy községben tűz által tönkrementek érdekében a könyöradománygyűjtést bevezette, a melyhez elsőnek *Ugron* János járult, ki a helyszínen is megjelent. Az állategészségügy kedvezőtlen volt. Az alispáni jelentéssel kapcsolatosan *Ugron* Gábor a bünyői előnyomozás hiányosságát, czélszerűtlen voltát tette szóvá, melyek megajjtásával a községekben a szolgabírák vannak megbízva. Kérde az alispántól, hogy kivannak-e ők oktatva, birnak-e kellő tájékozással annak keresztülvitelében, kéri, hogy a szolgabírák egy értekezletre hivatnának össze, ahol a kir. ügyész is jelen volna, melyet *Damokos* alispán helyeslőleg vesz tudomásul s annak értelmében fog eljárni. — *Ferenczy* Gyula árvaszéki elnök jelentése szerint a megyei árvaszéki iktatójára érkezett 1757 ügydarab, átjött a megelőző hóról 303, a melyből 278 nem nyert elintéztetést. A hó végével gyámság alatt maradt 10439 egyén, gondnokság alatt 632 egyén. A pénztár állása a hó végével a következő volt: 47,000 43 kor. készpénzben, 626,123 49 értékpapirban, 27,101 53 magánkötelezvényben. Sz.-Udvarhely város iktatójára érkezett 69, megmaradt jun. hóról 19 drb, mely mind elintéztetést nyert. Gyámság alatt 125 egyén maradt. A pénztár állása július 31-én 5162 83 készpénzben, 73,271 20 értékpapirban, 2238 40 magánkötelezvényben. — Dr. *Lengyel* József m. főorvos jelenti, hogy az egészségügy általában véve kedvezőbbnek mondható a megelőző hóhoz viszonyítva. Ápolás alatt maradt a hó végével: kanyaróban 26, vörhenyben 3, hasi-hagymában 5 egyén. Rendőri hulla vizsgálat 8 esetben tartatott. A kórházban 54 férfi, 31 nő, összesen 85 egyén ápoltatott. *Ugron* Jánosnak a múlt hó közigazgatási bizottsági ülésén tett interpellációjára vonatkozólag előterjeszti, hogy Bögöz községben tényleg történt két kanyaró betegülési eset, azonban azokra vonatkozólag a körorvos által a jelentés megtéttét s így mulasztás nem fog fenn. — *Sándor* Mózes kir. tanfelügyelő jelentésében az utóbbi öt évi ciklus statisztikai adatait sorolja föl, melyet közérdekű voltánál fogva lapunk más helyén egész terjedelmében közölünk. Jelentésének végével gróf *László* Ádám főjegyző a közigazgatási bizottság figyelmét a városi iskola mizerábilis voltára hívta föl. A helyiség, mely nem e célra épült, egyáltalán nem felel meg a követelményeknek. Hír szerint az 5-ik osztály még a folyó év folyamán megnyílik s dacára ennek, ez ügyben még semmi intézkedés sem történt s a szükséges tanerő sem lett megnyerve. A parallel első osztályt is igen valószínűleg meg kell nyitani, mivel a növendékek száma a 60-at talán már a múlt évben meghaladta. Szóval azon intézetnél, a mely a hasonlók között első helyet kellene hogy elfoglaljan, az állapotok mizerábilisak. Indítványozza, hogy a bizottság helyes expedienst találjon ezen állapotok megszüntetésére. *Sándor* Mózes tanfelügyelő sajnálattal jelenti ki, hogy a város jelenleg jobb helyiséggel nem rendelkezik, aminek a pénzhány az oka, azonban a tantermek a szükséges számban itt is megvannak s a felszerelés is kifogástalan. Az ötödik osztály csak abban az esetben lesz felállítva, ha a szükség kívánja, mi azonban a három főiskola mellett nem valószínű; a parallel osztály is szintén be lesz állítva, ha a szükség ugy hozza magával, melyet ugy a felszólaló mint a bizottság tudomásul vett. *Menyhárt* András a tanidő tartamára vonatkozó értesítés kérésében szólalt

föl, a melyet a felekezeti iskolák még nem kaptak kézhez, a melyre *Sándor* tanfelügyelő kijelentette, hogy az értesítés ez ügyben már július hó első felében ki lett küldve s kéri kinyomoztatni, hogy az hol késik. — *Diemár* Károly kir. ügyész jelenti, hogy a tárgyalás alatt álló hó folyamán 2 vizsgálati és 48 elítelt fogoly volt letartóztatva. — *Roediger* Gyula h. pénzügyigazgató jelentéséből kitűnik, hogy egyenes adóban befolyt 49,770 kor. 42 fil., hadmenetességi díjban 321 19, bélyeg- és jogilletékben 8650 36, fogyasztási- és italadóban 57,271 87, dohányjövődékben 38,832 03. Házadómentesség 12 esetben engedélyeztetett. — *Dioszeghy* Samu kir. főmérnök jelentése szerint ugy az állami, mint a törvényhatósági utak, azok műtárgyai és az utestartozékok jók voltak, közlekedési akadály nem fordult elő. A betlenfalvi útszakasz kiépítése az előirányzott okt. hó végénél jóval korábban fog elkészülni, amely időig a közlekedés egy mellék uton történik. — Tárgysorozat 9-ik pontja alatt dr. *Damokos* alispán a belügyminiszternek dr. *Gyarmathy* polgármester fegyelmi ügyében hozott felfüggesztés helybenhagyását olvasta föl, melyet a bizottság tudomásul vett. A levél egész terjedelmében így hangzik:

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottságának.

A közigazgatási bizottságunk jun. 13-án 1060. sz. alatt hozott határozata *Gyarmathy* Dezső polgármester ellen a felettes hatóság iránti köteles tiszteletnek a legnagyobb nyilvánossággal való megsértése miatt állásától való egyidejűleg felfüggesztés s fizetésének egyharmad részre leszállítása mellett, a fegyelmi eljárás elrendelése — a nevezett polgármester felelőssége folytán felülvizsgálat alá vevén: azt a felelősséget elutasításával annival is inkább helyben hagyom, mert a f. évi július 18-án felvett és az idemellékelten visszazárt iratok közt levő vizsg. jegyzőkönyv tanúsága szerint, nevezett polgármester ellen már folyamatba tett fegyelmi eljárás tárgyát képező azon törvényellenes intézkedése alkalmával, melynél fogva a városi nyugdíjszabályzat 8. §-a rendelkezésének világos megsértésével, a városi nyugdíjalapból magánfeleknek önkénytelen kölcsönök utalványozott, *Szabó* Ferencz esküvel erősített vallomása szerint tulajdonképpen maga a kölcsönt engedélyező polgármester vette föl.

Miről a közig. bizottságot a f. évi jul. 13. 1068. és jul. 24. 1164. sz. a. kelt jelentése folytán további törvényeszerű intézkedés végett értesitem

Budapest, 1900. július 30.

A miniszter helyett:

Gullner államtitkár.

Tárgysorozat 12. pontja alatt a közig. erdészeti bizottság előterjesztése folytán titkos szavazattal alelnökké *Jung-Cseke* Lajos választott meg. A tárgysorozat 78 pontból állott, melynek szinte felét adóügyi fellebbezések képezték.

Villámsujtott mihely. Csütörtökön délután fél két óra tájban hatalmas égi csattanás rázta meg a levegőt, ami a csendes esőben szokatlan volt. A villám sújtott le; *Dávid* Gergely kovácsmihelyébe ütött be, a melynek egyrésztét meg is rongálta. Az ott dolgozó ember mindkét fülére megsüketült a hatalmas csattanástól.

Ipari ügyek. A kereskedelemügyi miniszteriumban több ipari érdekű reformjavaslat van készülőben. Mielőtt e javaslatok a képviselőház elé kerülnek, a miniszter szakkörök elé terjeszti véleményezés végett. A kereskedelmi és ipar kamarai titkárokat a miniszter szeptember 11-ére hívta össze országos értekezletre, melynek tárgyai a következők: 1. Az ipari törzskönyv. 2. A kamarai választási eljárás módosítása. 3. A kamarák mellett szervezendő mintatárak kérése. 4. Az iparosok további képzésének országos szervezése. A tanácskozásokat *Szterényi* József miniszteri tanácsos fogja vezetni. Ezenkívül majdnem egyidejűleg össze fog ülni az országos ipartanárs s, mely tárgyalni fogja az ipartörvény módosítására és a betegpénztárakról szóló törvény megváltoztatására vonatkozó javaslatokat.

Halálozás. Folyó hó 4-én hunyt el dr. *Papp* Árpád ügyvéd, a brassói ügyvédi kamara választmányi tagja, az erdélyi róm. kath. status tagja, a város bizottság választott tagja és állami faipari szakiskola felügyelő bizottságának tagja Brassóban.

Magyar Művészet augusztusi száma is szép tartalommal jelent meg. Ez a diszes folyóirat, mely szerkesztője *Cs. Szabó* Kálmán, főmunkatársa *Beniczky* Lajos Lenke, méltó pártfogásra talált a nagy közönségnél s a lap ezt a bizalmat és pártfogást az által hálálja meg, hogy minden száma egy tartalomban, mint kiállításban az összes külföldi hasonló folyóiratok felett áll. E számban is a legjelesebb magyar íróktól találunk közleményeket s a legիրésőbb művészek alkotásainak kitűnő reprodukciót látjuk benne. Előfizetni a kiadóhivatalnál: Budapest, V., Hold-utca 7., Pesti Könyvnyomda Részvénytársaságnál lehet.

Az állategészségügy államosítása. Az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló javaslat legkésőbb január 1-én fog életbelépni. A miniszteriumban most végzik a szükséges előkészítő munkát. Az államosítással kapcsolatos kinevezések az őszszel fognak megtörténni.

Erdélyrészi tenyészállatkiállítás és tenyészállatvásárt használati lóvásárral, díjazással és gazdasági gépek, szerszámok és kellékek bemutatásával összekötve rendez az Erdélyrészi Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állatkiállítási szakosztálya Kolozsvárt aug. 31., szept. 1., 2. és 3-án a sétatéren. A kiállítás osztályai és díjai a következők: I. oszt. Tenyészló. A) Méneses lovak részére a díjak összege 2000 kor. B) Gazdasági lovak részére a díjak összege 1500 kor. II. oszt.: Tenyészszarvasmarha. A) Erdélyi magyar fajták díjainak összege 5000 kor. Csak tisztavérű állat díjazható. B) Erdélyi hegyi barna riska-fajták díjazásra 200 kor. III. osztály: Bivaly. Díjak 500 kor. értékig. IV. osztály: Juh. Díjak összege 400 kor. V. osztály: Baromfi. Díjak 500 kor. értékig (ebből galambok díjazására 60 kor) VI. osztály: Külön pályázat. A tenyészállatkiállítással kapcsolatosan kettősfogat díjazás tartatik. Díjak összege 600 korona.

Tűz Oroszhegy községben. Alig mult el Oroszhegy községben az a nagy tűzveszedelem, a mely mintegy 52 gazdának pusztította el vagyonát, máris újabb szerencsétlenségről veszünk onnan hírt, a mely bár az előbbinél jóval kisebb. A tűz 8-án szerdán reggel ütött s ez alkalommal is gondatlanságból keletkezett, s nem egészen egy lakóház és egy csűr lett az áldozata, a mely nem volt biztosítva. A tűz lokalizálása körül a község lakossága olyan tevékenyen fáradozott, hogy az égő háznak felét is sikerült megmentenie.

Az Orbán Nagy és Tamás czég sikere. Ez az immár igen jó hírnévnek örvendő czég, ismételtelen szaporította elismeréseinek számát, s egyben díszére válik a magyar iparnak, a melyről, mi tagadás, a külföldön eddig nem valami nagy elismeréssel szóltak. Tudvalevőleg a páfisi kiállításon az *Orbán Nagy és Tamás* czég is részt vett formás, jól megmunkált cipőivel, a melyről most egy bécsi lapban, a *Finanzieller Ripporter Organ für Handel und Industrie* aug. 5-ik 322. számában a következőket olvastuk: „A legfontosabb iparágak egyike a cipő-gyártás, mely Magyarországon is a tőkély magaslátán áll. Ezen iparágban Magyarországon egyik legelső czége: *Orbán, Nagy és Tamás* készcipő raktára Székely-Udvarhelyen. A páfisi iparkiállításán végigmenve a legelső mi a szemlélet meglepi s kellemes benyomást tesz rá, fent említett czégnek kiállított iparcikkei. A kiállított cipők oly izléssel vannak elkészítve, hogy az ember figyelmét önként lebilincselik. Ezen czég a cipőkészítésben a tőkély oly magas fokán áll, hogy méltán megérdemli a „nagyszerű (Grossartigkeit) jelzőt“, mert a kiállított cipők, csiu és jóságra nézve a legkényesebb igényeket is teljes mértékben kielégítik. Természetes következménye aztán ennek, hogy forgalmuk napról-napra nő, s nem lehet csodálkozni, hogy más versenyző czéggel szemben diadalmaskodik.“

Véres kardpárba czímmel lapunk mult heti számában megírt híreinkre vonatkozólag a következő sorokat vettük:

„Tek. szerkesztő ur! B. lapjának aug. 5-iki 32. számában általam beküldött és „Véres kardpárba“ czímmel közreadott híre vonatkozólag sajnálattal értesitem, hogy az abban említett duellum nem történt meg s azt a tek. szerkesztő urnak csak rozszakartu meglevésztés alapján írhattam meg. Kérem ezen dementaló soraimnak b. lapjában helyet engedni sziveskedjék. Maradtam stb...“

Készséggel közöljük e sorokat, mivel a mi feltevéstünknek is igazat ad; azonban kötelezve voltunk az említett hír közreadására, mivel az illető beküldő személyében teljes garanciát láttunk a hír valódiságát illetőleg. Nem mulaszthatjuk el, itt a nagy nyilvánosság előtt is, a beküldőt arra kérni — ha mindjárt magát igazolni is képes — hogy lapunkat az ilyen helyi kacskák megjelentetésétől egyszersmindenkorra kimélje meg.

Homoródfürdői vendégek. Homoródról, erről a mi egyetlen kiránduló helyünkről, jó híreket veszünk az idei szezon illetőleg. A közönség, aki a nyár elején még visszatartotta magát a nyaralástól, bizván abban, hogy bolond télre bolond nyár következik, lassanként felhagyott rátartosságával, egyelőre csak gyéren később pedig olyan számmal keresi föl a fürdőket, hogy Homoródfürdőn a szezon második fe-

leben elhelyezésük immár akadályokba ütközik. A fürdői élet is fellendült ott s habár a luxus, mely ennek a fürdőnek hagyományos átka, izolálja is némiképpen a szép számú társaságot, a pompás levegő, kitünő víz s az elismert jó vendéglői élet teljesen kárpótolják a szórakozásra vágyó vendégeket, akiknek névsora a következő:

Illyés Ferencz nyug. törv. bíró és családja, Illyés Miklós nyug. ezredes, Sz.-Udvarhely. László Gyula máv. főmérnök és családja, Budapest. Dr. Válcsik Ferencz ügyvéd és neje, Sz.-Udvarhely. Martiny Rozina és Gebora Friderika magánzók, Nagy-Szeben. Szentpéteri István József és családja keresk. utazó, Erzsébetfalva. Szívós Gyuláné vasuti hiv. neje, Szeged. Lázár Lajosné hivat., dr. Kozma László és neje vasuti fogalmazó, Kolozsvár. Andracsek Mária és Anna tanitónők, M.-Kovácsbáza, Utri Jánosné tanár neje, Csiskó Giza kisasszony, Gyulafehérvár. Dr. Damokos Andorné alispán neje, Jakab Rudolfné kir. táblabíró neje s gyermekei, Sz.-Udvarhely. Sándor Ágnes, Dicső-Szentmárton. Réz Margit, M.-Csapó. Karacsai Miklósne keresk. neje és leánya, Ájvász Kristófné kereskedő neje Székely-Keresztur. Szabó Albert kir. közjegyző és neje, Emberi Árpádné tanárné, Sz.-Udvarhely. Boros Károly földbirt. és neje, F.-Simonfalva. Barabás József tanár és családja, Sz.-Keresztur. Kassai Ákosné földbirt. neje, Sz.-Udvarhely. Hóri Béla árvsz. elnök és családja, Deáki Loránd joghallgató, Kolozsvár. Gál János keresk. és neje, Székely Dénesné kereskedőné, Sz.-Udvarhely. Özv. Török Gergelyné magánzó, Horváth Gézáne al-ezredes neje, Erzsébetváros. Jovián Jenőné törv. bíró neje és gyermekei, Nagyszeben. Barta Lajos adótiszt, Erzsébetváros. Székely Gyula irodatiszt, Gyulafehérvár. Salamon Simonné birtokos, Tövis. Mangesius Olga magánzó, Luszpinszki Ida kapitány özvegye és testvére, Nagyszeben. Özv. Kovács Dénesné birt. neje és családja, Santner Lajosné birt. neje és családja, Oláh-Sályi. Nachtnébel Gyula árvaszéki elnök, Arad. Mactz Emma, Leschner Emma, Fogaras. Özv. Csiky Imréné magánzó és családja, Kolozsvár. Binder Anna jegyzőné, Berethalom. Münzt Katharina jegyzőné, Rozsonda, Zakariás Ferenczné keresk. és leánya, Zakariás Imre és Teréz, Erzsébetváros. Hübner Richárd pü. s. titkár, Segesvár. Szigethy János honv. százados, Nagy-Enyed. Osztián Antalné földbirt., Osztián Ilonka, Erdő-Szentgyörgy. Özv. Jeneyné és anyja, Sz.-Udvarhely. Dr. Schmidt József ügyvéd és családja, Medgyes. Körner Helén varrónő, Gyula-Fehérvár. Theil Frigyes polgármester, Medgyes. Klein Ella magánzó, Balomér. Farkas Dávidné, Alkenyér. Velcsov Miklós birt. és leánya, Ó-Besenyő. Dr. Vitályos Géza szolgabíró és neje, Erzsébetváros. Fritsch Fülöp jbiró és családja, Pancsova. Demeter Lajos gazdatiszt és fia, Székás-Preszáka. Berkán Jánosné lelkészne, Mirkvásár. Csiky Kálmánné birt. s leánya, Csiky Anna és Sarolta, Gy.-Szentmiklós. Tamás Lajosné timárné, Sz.-Udvarhely. Farkas Mária birt., Harasztkerék. Barbierik Titusz tanár és neje, Pancsova. Özv. Kos Józsefné bányatanácsosné s leánya, Zalatna. Özv. Pásztor Ferenczné ügyvédne és leánya, K.-Félegyháza. Varga Károlyné jegyzőné és fia. Rejőd Józsefné ügyvédne és családja, Gy.-Fehérvár. Gálffy István közs. jegyző és neje, Oroszhegy.

Lutsch Tili, Lutsch Matild gyógykovács neje, Pleolje-Bosznia, Répai Sámuel tanár és neje, Pápa. Orbán Lajosné és fia, Tauffer Lujza, Kolozsvár. Duchon Antonia, Virág Rozina tanitónők, Jászberény. Welsler János máv. felv., Nagy-Enyed. Szvoboda Antalné hiv. neje, Buerresti. Niklász Ágoston főmérnök, Kolozsvár. Benedek Dénes ref. lelk., Makfalva. Barcs Josefín pap neje és leánya, Hosszuaszó. Schiffbäumer Mihály faszállító és családja, Sz.-Régen. Bocskor Mihályné táblabíróné s családja, Kolozsvár. Szállasy Miklósne s leánya, Erzsébetváros. Schabata István máv. mozdonyvezető, Piski. Körössy Istvánné századosné, Márkus Ilona nevelőné, M.-Vásárhely. Csapó Péter és családja ref. lelk., Téglás (Hajdumegye). Papp Miklós közs. jz és neje, Püspökladány. Czen Rozália tanító neje, Wergeln. Körössy Istvánné honv. század. neje, M.-Vásárhely. Ballás Betti, Debreczeni Mariska áll. tanitónők, Beregszász. Bartha Albert máv. titkár. Özv. Tomcsik Jenőné gyógysz.-né, Erdő-Szentgyörgy. Dr. Kovács Mór ügyvéd, Sz.-Udvarhely.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratok nem adatnak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

T. J. H. A múlt számunk szerkesztői üzenetei között fenti címre adott felvilágosításunk nem a kérdéses sorok megírójáról, hanem — mint a kérdéses cikk címe is mutatja — annak küldőjéről szólhatott. A mi pedig a plágiumot illeti üzenetünket megváltoztathatjuk azzal, hogy az nem a Milkó könyvből, hanem annak hatása alatt íródott, a mit maga a szerző is kész elismerni. Ugy hisszük ezzel úgy a szerző, mint önk is megvannak elégedve.

N. B. o—d. Az esküdtbírágról az 1897. XXXIII. t.-cz. intézkedik, a mely folyó év január első napján lepett életbe, büntető igazságszolgáltatásunk új korszakát nyitva meg. A törvénykönyvet, melyet magyarázó jegyzetekkel K. Nagy Sándor törvényszéki bíró látott el, „Esküdték és esküdtbírák törvénykönyve” címmel a Gyertyánffy féle könyvkereskedésben kaphatja meg. Ára 60 fill.

Tudósító Sz.-K. Ne tessék azt hinni, hogy a műveltségnek az az eltorzulása, az érzéseknek az az élvezetes elléhadosása s az egész bevett életrendnek természetellenessége valamely jelentéktelen dolog s ennek az egyének életboldogságára nézve közömbös. Megfigyelések után mondhatjuk, hogy a valóságos modern ember (asszony?) nem is képes az igazi boldogságra,

s így tehát az ön alakja éppen nem. — A mi pedig második kérdését illeti, egészen nyugodt lehet, hogy azokra a besugásra képes szomorú vitézekre, „kiváncsi vénasszonyokra” figyelmet fordítunk, s szükség esetén egész genealogiájukkal, bölcsődaluktól mostani modern szállóigéjükig szolgálhatunk.

W. H. H. Sorsjegyei után tudakozódó levelünk elment, s arról már jövő számunkban felvilágosítással szolgálhatunk.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Van Önnek pere ?

Az Önügyvéd segédkezése mellett peres ügyeit és az ahhoz tartozó összes iratokat ügyvédi közbenjárás nélkül végezheti és évente sok pénzt megtakaríthat.

Az Önügyvédnek címe: „Dr. Földes Árpád, a magyar iparos törvényészkelete.”

A munkáról az összes fővárosi lapok elismerőleg nyilatkoztak, és a többek között az is meg lett említve, hogy végre olyan mű jelent meg a magyar könyvpiacon, a mely ugy olcsó áránál, valamint terjedelménél fogva barkinek nagy szolgálatára lehet, és saját magának árt az, a ki e munkát könyvtárának meg nem veszi.

Az „Önügyvédből” 2 hónap alatt több mint 3000 példány lett eladva.

1 frt 30 kr előleges beküldése mellett bérmentve küldöm ezen könyvet, míg a kevés készlet tart. Utánvét mellett is lehet rendelni.

Különlegesség: Mindenféle könyvek legolcsóbb beszerzési forrás.

Krausz Henrik,

könyvkereskedő és antiquarium Budapest, VIII., József-körút 11.

Egy alig használt, kitünő szerkesztői valódi angol Helical Premier Bicsikli eladó. — Csim e lap kiadóhivatalában megtudható.

Hirdetmény.

A Huszár Lotti és Huszár Lujza tulajdonát képező Kossuthczai Huszártelek eladó. Értekezhetni Dr. Lukácsffy István ügyvéd irodájában.

A legjutányosabb árak!

FARKAS BERNÁT

szobafestő és mázoló

SZÉKELY-UDVARHELY. KOSSUTH-U.

Szives tudomásul! Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy műhelyemet évről-évre a legdivatosabb falfestészeti mintákkal szereltem fel, s így tehát azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy képes vagyok a legkényesebb izlésnek is — a legjutányosabb árak mellett — a legpontosabban megfelelni.

Nagy gondot fordítok arra, hogy munkálataimmal a t. rendelő közönséget teljesen kielégíthessem, és azokat gyorsan teljesítsem.

Végül van szerencsém köztudomásra hozni, hogy az általam teljesített munkálatokon való esetleges rongálásokat teljesen díjmentesen renoválom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Farkas Bernát.

A legjutányosabb árak!

„Afroditin” Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés! mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-íjja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjui üdeségét, ruganyos teitségét. A testbört bársony-pogyságuva és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégly ára használati utasítással 4 korona. Törvényesen védve. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a

„Stearoptinum” laboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88. szám.

„STEAROPTINUM”

(Olaj-sebtapasz) Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapestben a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zúzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyülése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, a mi ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában

Budapest, VII. ker., Mexikói-út 88. II. 25.